

Checklista - Undersökning om betydande miljöpåverkan

Undersökning om behovet av miljöbedömning

Enligt bestämmelser i miljöbalken och plan- och bygglagen ska en plan eller ett program som antas medföra en betydande miljöpåverkan (BMP) genomgå en strategisk miljöbedömning. För att kommunen ska kunna göra ett ställningstagande om planen eller programmet medför en betydande miljöpåverkan eller inte genomförs en undersökning som identifierar omständigheterna som talar för eller emot en betydande miljöpåverkan.

Begrepp:

Strategisk miljöbedömning	Den process där kommunen identifierar, beskriver och bedömer vilka miljöeffekter en plan eller program kan komma att få.
Miljökonsekvensbeskrivning	Ett dokument där kommunen skriftligt redovisar sin bedömning av planen eller programmets miljökonsekvenser.
Undersökning	Undersökningen ska komma fram till om ett förslag till en plan eller ett program medför betydande miljöpåverkan eller inte.

Lagstiftningen (Miljöbedömningsförordningen SFS 2017:966 och miljöbalkens 6 kap) är det som avgör om en detaljplan har betydande miljöpåverkan, det är dels en avvägning av de sammantagna inverkanse faktorerna samt lokala förutsättningar som spelar in i bedömningen.

Visar undersökningen på att detaljplanen inte bedöms medföra betydande miljöpåverkan ska ställningstagandet och skälen för bedömningen redovisas i planbeskrivningen. Om det visar sig att planen medför en betydande miljöpåverkan ska den miljöbedömas.

Bedömd miljöpåverkan (enligt MB 6 kap 7 §) ska redovisa de omständigheter som talar för eller emot en BMP och ska göras tillgängligt för allmänheten. Beslutet om BMP tas i utskottet för samhällsbyggnad i samband med att detaljplanen beslutas om att gå ut på granskning.

Planens/Programmets syfte

Det huvudsakliga syftet med detaljplanen är att möjliggöra en utvidgning av Bergkvist Siljan Insjön AB:s industriområde och ett mer rationellt nyttjande av några befintliga delar av industriområdet. Tillkommande delar av industriområdet ska nyttjas för lager av träprodukter samt utökning av järnvägsspår för rangering av tågsätt inom containerterminalen.

Områdesbeskrivning

I planbeskedsansökan avsågs detaljplanen omfatta de på bilden markerade områdena 1,2,3 och 4. Under planarbetets gång togs område 2 bort ur den nya detaljplanen och befintligt spårområde inom containerterminalen togs bort från områdena 3 och 4. Område 4 innebär till viss del en utökning av befintligt industriområde. Här planeras i huvudsak ett nytt område för lagring av sågade produkter samt en komplettering av järnvägsspår inom en mindre utvidgning av containerterminalens område. P-platsen i gällande detaljplan tas bort. Bergkvist Siljan Insjön AB har för avsikt att förvärva mark inom detta område. Inom område 3 planeras en ändring av gällande detaljplan som innebär att en del prickad mark tas bort. Inom område 1 är avsikten att en del av området där upplag inte medges i gällande detaljplan ändras. Här finns det ett intresse av ytor för lagring av flis och eventuellt en ny kontorsbyggnad.

Planens/Programmets tänkbara konsekvenser

Detaljplanen möjliggör ett rationellare nyttjande av befintligt industriområde. Tillkommande ytor ger fler ytor för lagring och underlättar arbetet inom containerterminalen. Containerterminalens ökade kapacitet innebär att fler transporter kan genomföras på järnväg. Detta är positivt med hänsyn till en inriktning mot hållbar utveckling. Utvecklingen av industriverksamheten kan även innebära ökad påverkan på omgivande miljö

Slutsats och ställningstagande

Enligt PBL 4 kap 34 § kan genomförandet av detaljplanen antas medföra en betydande miljöpåverkan på grund av att planområdet tas i anspråk för Industriändamål (punkt 1) och en spårväg (punkt 9).

Checklistan

Kommunens checklista nedan utgör grunden i undersökningen. Checklisten är ett underlag för en samlad bedömning av den effekt som detaljplanens genomförande bedöms medföra på miljön. Med miljöeffekter (enligt MB 6 kap 2§) menas exempelvis effekter på befolkning och dess hälsa, skyddade växt-och djurarter, biologisk mångfald, mark, jord, vatten, landskap, klimat, bebyggelse, kulturmiljö, hushållning med mark och vatten, samt hushållning med råvaror och energi. Bedömningen ska också visa om lokaliseringen är lämplig med hänsyn till faktorerna i omgivningen. Då bedömningarna görs i ett tidigt skede i planarbetet kan de under planarbetets gång komma att ändras, i och med att ny kunskap kan tillkomma.

Undersökning: Undersökning för Detaljplan Bergkvist Siljan Insjön, Holen 4:16

PLATSEN	KOMMENTAR
Nuvarande markanvändning	Containerterminal, lagring av träprodukter, parkeingsplats och gräsbevuxet fält.
Planerad markanvändning	Utökning av cotainerterminal och ytor för lagring av träprodukter

Särskilda bestämmelser		
4 kap 35 § PBL.	Undantag från miljöbedömning. En särskild MKB för detaljplaner med standardförfarande behöver inte upprättas om planen enbart gäller något av nedannämnda ärenden, och MKB:n i detta ärende är aktuell och tillräcklig.	Undantag
		Ja Nej X
5 kap 7 a § PBL	Gäller detaljplanen enbart en verksamhet som tillståndsprövas enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 9 kap 6 § MB (A-eller B-verksamhet)?	X
Kommentar	Bergkvist Siljan Insjön AB fick 2021 miljötillstånd enligt 9 kap MB att utöka sin verksamhet vid sågverket. I ansökan omfattades inte containerterminalen som ingår i denna detaljplan.	
6 kap 3 § MB	Undantag från miljöbedömning: Skyldigheten att göra en strategisk miljöbedömning gäller inte för detaljplaner endast syftar till att tjäna totalförsvaret eller räddningstjänsten.	Undantag
		Ja Nej
	Syftar detaljplanen endast till att tjäna totalförsvaret?	X
	Syftar detaljplanen endast till att tjäna räddningstjänsten?	X
Kommentar		

2 § miljö- bedömnings- förordningen	Krav på strategisk miljöbedömning: En detaljplan ska antas medföra betydande miljöpåverkan om genomförandet kan komma att omfatta en verksamhet eller åtgärd som kräver tillstånd enligt 7 kap. 28 a §.	Krav	
		Ja	Nej
7 kap 27 & 28 a §§ MB	Kan genomförandet antas omfatta en verksamhet eller åtgärd som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område, som förtecknats enligt fågeldirektivet (2009/147/EG) och därmed kräver tillstånd?		X
	Kan genomförandet antas innefatta en verksamhet eller åtgärd som på ett <i>betydande sätt</i> kan påverka miljön i ett Natura 2000-område som förtecknats enligt art- och habitatdirektivet (92/43/EEG) och därmed kräver tillstånd?		X
Kommentar			

1. Beskrivning av planen	
1.1 I vilken utsträckning möjliggörs verksamheter och åtgärder, utifrån lokalisering, typ av verksamhet, storlek eller driftsförhållanden? (ju mer flexibel planen är, desto mer möjliggörs)	
Kommentar	Planen möjliggör en utökning av området för containerterminal och utökade ytor för lagring av träprodukter samt eventuellt några lagerbyggnader eller kontorsbyggnader för verksamhetens behov.
1.2 I vilken utsträckning har detaljplanen betydelse för de miljöeffekter som genomförandet av andra planer och program medför, t.ex. vägplaner?	
Kommentar	Ej någon känd betydelse.
1.3 I vilken utsträckning har planen betydelse för hållbar utveckling eller integrering av miljöaspekter i övrigt?	
Kommentar	Planen har betydelse för en hållbar utveckling då den möjliggör att en större andel av verksamhetens transporter kan ske med elektrifierad järnväg.
1.4 Finns det risk att miljö kvalitetsnormer överskrids eller svårigheter att följa miljölagstiftningen?	
Kommentar	Sådana risker bedöms ej föreligga.
1.5 Finns det miljöproblem i eller i anslutning till planområdet? Finns det risk att de påverkas av planen?	
Kommentar	När det gäller sågverksindustrin i anslutning till planområdet så har ett miljö tillstånd för ökad produktion erhållits 2021. Underlag för detta beslut finns i en specifik MKB samt i utredningar som Bergkvist Siljan Insjön AB tog fram inför tillståndsprövningen.

KATEGORIER	+ 0 - Här antyds om påverkan är positiv, obetydlig eller negativ för aktuell aspekt	KOMMENTAR
BESKRIVNING AV OMRÅDET		
2. Kulturvärden	X	I planområdet finns en fornlämning. En arkeologisk utredning ska kartlägga fornlämningen och dess skyddsbehov samt ytterligare förekomster av fornlämningar inom område 4.
3. Naturvärden	X	Planområdet omfattar i huvudsak områden som redan ianspråktaga för industriverksamhet. I kommunens översiktsplanen skisseras i närheten av planområdet en sträckning för en gångstig från Solvändan till Hundhagens naturreservat.
4. Sociala värden	X	En utökning av containerterminalen kan innebära en ökad barriäreffekt mot stranden med badplats och båthamn.
5. Hushållning med resurser och materiella värden	X	En utökning av containerterminal och lagringsytor innebär ett bättre nyttjande av befintliga verksamheters resurser.
6. Risker för människors hälsa eller för miljö	X	En något ökad påverkan i förhållande till befintlig verksamhet när det gäller buller, utsläpp och olycksrisker.

7. Miljöeffekter
7.1 Miljöeffekternas omfattning
Miljöeffekter från sågverksindustrin i anslutning till planområdet behandlas i den specifika MKB:n för miljötillståndet. När det gäller containerterminalen kan en viss ökning förväntas när det gäller buller och utsläpp från ett ökat antal transporter.
7.2 Kan miljöeffekterna vara gränsöverskridande?
Buller och utsläpp kan vara gränsöverskridande i den meningen att de kan påverka omgivningen utanför planområdet.
7.3 Kan de sannolika miljöeffekterna avhjälpas?
Lämpliga bullerreducerande åtgärder kan genomföras om planerad bullerutredning visar att det finns behov av sådana åtgärder. Ökad andel transporter med elektrifierade tåg samt succesiv övergång till ej fossila drivmedel för biltransporterna bör kunna motverka negativa miljöeffekter.

Sammanvägd bedömning			
Särskilda bestämmelser		Ja	Nej
Gäller undantag från att genomföra miljöbedömning?			X
Gäller krav på att genomföra miljöbedömning?		X	
Betydande miljöpåverkan		Betydande MP	Viss MP Ingen MP
Vilken miljöpåverkan kan planen antas medföra på kulturvärden?			X
Vilken miljöpåverkan kan planen antas medföra på naturvärden?			X
Vilken miljöpåverkan kan planen antas medföra på sociala värden?			X
Vilken miljöpåverkan kan planen antas medföra på materiella värden?			X
Hälsa och miljö		Ja	Nej
Kan planen antas medföra betydande risker för människors hälsa eller miljön?			X
Motiverat ställningstagande			
	<p>Detaljplanen innebär i huvudsak lagringsytor för befintlig industriverksamhet samt en mindre utökning av området för containerterminal för att möjliggöra rangering av något längre tågsätt än dagens. Industrins produktionsökning kommer att innebära ett ökat antal transporter till och från containerterminalen. De eventuellt ökade riskerna för människors hälsa eller miljön bedöms kunna avhjälpas med lämpliga åtgärder. Enligt PBL 4 kap 34 § kan genomförandet av detaljplanen antas medföra en betydande miljöpåverkan på grund av att planområdet tas i anspråk för Industriändamål (punkt 1) och en spårväg (punkt 9).</p>		

Checklista utförd av: Planarkitekt Kärsti Hallström, AgnasARK AB i samråd med Leksands kommun.

Datum: 2022-05-10

Beslut angående

Strategisk miljöbedömning behöver göras

X

Strategisk miljöbedömning behöver ej göras

Beslutande: Utskottet för samhällsbyggnad

Bilaga – Definitioner och checklista

Bilagan innefattar de lagar och frågeställningar som beaktas i de olika delarna för undersökningen om betydande miljöpåverkan.

1. Beskrivning av planen

1.1

Ju mer flexibel en detaljplan är desto större blir utrymmet i efterkommande tillståndsprövning och tvärtom.

- ❖ Vilken eller vilka användningar möjliggör detaljplanen?
- ❖ Vilka typer av verksamheter eller åtgärder möjliggör detaljplanen?
- ❖ Hur kan det som detaljplanen möjliggör lokaliseras inom planområdet? T.ex. hur en bullerkälla ska placeras i förhållande till omgivande bebyggelse.
- ❖ Hur stor byggrätt för de verksamheter eller åtgärder som planen möjliggör medger planen?
- ❖ Vilka driftsförhållanden medger detaljplanen?

1.2

Om detaljplanen i hög grad inverkar på en annan plan eller ett annat program kan den indirekt leda till större miljöpåverkan än det som följer av genomförandet av enbart den aktuella planen. Den kan till exempel begränsa möjligheterna att minska miljöeffekter i efterföljande planer.

- ❖ Påverkar detaljplanen genomförandet av andra planer eller program?
- ❖ Om ja, påverkar detaljplanen de miljöeffekter som identifierats i den andra planen eller programmet? På vilket sätt?
- ❖ Stämmer detaljplanen med översiktsplanen?

1.3

- ❖ Kommer detaljplanen främja en hållbar utveckling? Hur?
- ❖ Har detaljplanen tagit hänsyn till miljöaspekter? Hur? Begreppet miljöaspekter ska tolkas brett och kan innebära till exempel människors hälsa, biologisk mångfald och kulturmiljö. Med integrering avses att detaljplanen tar hänsyn till miljöaspekter, som till exempel ekosystemtjänster.

1.4

- ❖ Kan detaljplanen innebära att en miljökvalitetsnorm inte följs?
 - Vatten
 - Luft
 - Buller (*avser kommuner med fler än 100 000 invånare*)

1.5

- ❖ Vilka miljöproblem finns inom eller i anslutning till detaljplaneområdet?
- ❖ Hur påverkar detaljplanen miljöproblemen? Positivt eller negativt? Varför?

2. Kulturvärden – checklista, faktorer att beskriva och värdera i mån av förekomst

- ❖ Världsarv
- ❖ Riksintresse kulturmiljövården enl. 3 kap 6 § MB
- ❖ Arkeologiska kulturmiljöer och lämningar (forn- eller kulturlämningar) enligt 2 kap KML
- ❖ Statliga byggnadsminnen enligt 3 kap KML
- ❖ Kyrkliga kulturminnen enligt 4 kap KML
- ❖ Kulturresevat enligt 7 kap 9 § MB
- ❖ Landskapsbildsskyddsområde
- ❖ Biologiskt kulturarv
- ❖ Karaktärsdrag i landskap och bebyggelse (landskapsbild)
- ❖ Värdefulla landskapsavsnitt och bebyggelsemiljöer
- ❖ Arkitektoniskt värdefulla kulturmiljöer och byggnader
- ❖ Immateriella företeelser (t.ex. Ortsnamn eller berättelser som är knutna till platser)
- ❖ Kulturvärden som uppmärksammas av brukare eller allmänhet

3. Naturvärden – checklista, faktorer att beskriva och värdera i mån av förekomst

- ❖ Nationalpark enl. 7 kap 2 § MB
- ❖ Biosfärsområde
- ❖ Natura 2000 enl. 7 kap 27 § MB
- ❖ Riksintresse för naturvården enl. 3 kap 6 § MB
- ❖ Naturresevat enl. 7 kap 4 § MB
- ❖ Biotopskyddsområde enl. 7 kap 11 MB
- ❖ Generellt biotopskydd enl. 7 kap 11 § MB
- ❖ Djur- och växtskyddsområde enl. 7 kap 12 §
- ❖ Strandskyddsområde enl. 7 kap 13-18 §§ MB
- ❖ Stora opåverkade områden enl. 3 kap 2 § MB
- ❖ Ekologiskt känsliga områden enl. 3 kap 3 § MB
- ❖ Naturvårdsområde enl. 7 kap 4 § MB
- ❖ Naturminne enl. 7 kap 10 §
- ❖ Naturvårdsavtal enl. 7 kap 3 § JB
- ❖ Området finns med i Naturvårdsplan för Kopparbergs län, övrigt område för naturvården
- ❖ Områden enl. Skogsstyrelsens nyckelbiotopsinventering eller objekt med högt naturvärde
- ❖ Område enl. Naturvårdsverkets myrskyddsplan
- ❖ Områden enligt ängs- och betesmarksinventeringen.
- ❖ Värdefulla vatten i enlighet med Levande sjöar och vattendrag
- ❖ Viktiga spridningssamband mellan förekommande naturtyper
- ❖ Värdefulla fågelarter (I Sverige regelbundet förekommande fågelarter (från bilaga 1 i Fågeldirektivet) för vilka särskilda skyddsområden skall avsättas)
- ❖ Värdefulla växt-, djur- eller svamparter (Lista över arter i habitatdirektivets bilaga 2 som förekommer i Sverige: Arter & naturtyper i Habitatdirektivet – Bevarandestatus i Sverige)
- ❖ Fridlysta växt-, djur- eller svamparter
- ❖ Naturvärden som uppmärksammas av brukare eller allmänhet
- ❖ Naturvärden kända av länsstyrelsen
- ❖ Hotade arter – Artprotalen och kolla även Naturvårdsarter i Dalarna

4. Sociala värden – checklista, faktorer att beskriva och värdera i mån av förekomst

- ❖ Riksintresse enligt 4 kap 2 § MB
- ❖ Riksintresse för friluftslivet enl. 3 kap 6 § MB
- ❖ Parker och andra grönområden inom eller i nära anslutning till områden med sammanhållen bebyggelse (tätorts- eller bostadsnära natur) enl. 2 kap 7 § PBL
- ❖ Platser för lek, motion och annan utevistelse, enl. 2 kap 7 § PBL, t.ex. skidbackar, lekplatser, ridstigar, cykelleder, skidspår, vandringsled, jakt, fiske, orientering, skolskog, skogsmulle, scoutverksamhet, klättring eller badplatser
- ❖ Planerad, tillräckligt stor friyta för som är lämplig för lek och annan utevistelse
- ❖ Besöksmål
- ❖ Mötesplatser i den offentliga miljön
- ❖ Sociala värden som uppmärksammas av brukare eller allmänhet
- ❖ Landskapsbild och stadsbild

5. Materiella värden- checklista, faktorer att beskriva och värdera i mån av förekomst

- ❖ Naturresurser:
 - Skog för skogsbruk enl. 3 kap 4 § MB
 - Fiske, vilt och odling
 - Riksintresse för fyndigheter av ämne eller mineral enl. 3 kap 7 § MB
 - Övriga mineraler, bergarter, eller jordarter eller övriga geologiska resurser, t.ex. naturgrus
 - Vattenskyddsområde enl. 7 kap 21-22 §§ MB
 - Övriga färskvatten, t.ex. grusås eller ytvattenuttag
 - Jordbruksmark enl. 3 kap 4 § MB
 - Åkermark
 - Ängs- och betesmark
- ❖ Övriga materiella värden:
 - Riksintresse för industriell produktion, energiproduktion, energidistribution, kommunikationer, vattenförsörjning eller avfallshantering enl. 3 kap 8 § MB
 - Anläggning för rekreation, idrott, friluftsliv eller turism
 - Anläggning för energiförsörjning, t.ex. elnät, transformator- och kopplingsstationer, ledningsnät för fjärrvärme, drivmedelsstation
 - Anläggning för hälso- och sjukvård
 - Anläggning för IT eller telefoni
 - Anläggning för VA eller dagvatten, t.ex. reningsverk, vattenverk, pumpstation, ledningsnät
 - Anläggning för renhållning, t.ex. deponi, ÅVC, ÅVS
 - Anläggning för transport, t.ex. väg, järnväg, resecentrum, flygplats, flygfält, bro, hamn

6. Risker för människors hälsa eller miljön- checklista, faktorer att beskriva och värdera i mån av förekomst

- ❖ Riksintresse för totalförsvaret enligt 3 kap 9 § MB
- ❖ Risk för extrema väderhändelser, t.ex. översvämning, ras, skred, torka, värmebölja, lavin
- ❖ Risk för olyckor, t.ex. farlig anläggning, transport av farligt gods, brand, trafikolycka
- ❖ Risk att verksamhet medför störning för omgivningen, t.ex. buller, vibrationer, utsläpp, ljus, lukt, damm, partiklar, utsläpp till vatten, markföroreningar
- ❖ Förekomst av radon, strålning från kraftledning

7. Miljöeffekter

7.1 Frågeställning: Hur stora blir miljöeffekterna om detaljplanen genomförs?

7.2 Frågeställning: Har miljöeffekterna som beror på detaljplanen påverkan på andra länder? På vilket sätt?

7.3 Frågeställning: Är det möjligt att avhjälpa de sannolika, negativa miljöeffekterna?